

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

22. ČÍSLO / XXXIII. ROČNÍK

24 Kč • 1,10 €

1. ČERVNA 2025

Z obsahu:

**Poselství Svatého otce
Františka k 59. Světovému
dni sdělovacích prostředků
(tj. k 1. 6. 2025)**
- strana 2 -

Svědectví jednoty
Zamyšlení nad
liturgickými texty
7. neděle velikonoční
(cyklus C)
Bratr Amadeus
- strana 3 -

**Blahoslavená
Marie Karłowska**
Libor Rösner
- strana 4 -

**Znak a heslo
papeže Lva XIV.**
- strana 5 -

**Pektorální kříž papeže
Lva XIV. obsahuje relikvie
sv. Augustina a sv. Moniky**
- strana 6 -

**Lev XIV. novinářům:
Najít cestu z babylonské
věže ideologizujících
jazyků, v nichž chybí láska**
- strana 7 -

Papežové jménem Lev
- strana 8 -

Chléb svaté Zity (24)
Silvia Koscelanská
- strana 11 -

Blahoslavená Marie Karłowska (Wikipedia)

Blahoslavená Marie Karłowska

*„Její srdce za miliony milovalo a za miliony trpělo,“ napsaly jedny noviny po jejím skonu. Přičinila se o obrácení nespočetného zástupu lidí, zejména žen ži-
vících se svým tělem. Jim věnovala převážnou část svého času.*

Na svatou Rozálii, tj. 4. září, to bude 160 let ode dne, kdy se bl. Marie Karłowska narodila. Stalo se tak na zemanském dvorci Słupówka ve Velkopolsku. Rodiče jí i jejím deseti starším sourozencům vštěpovali do srdcí především víru, disciplínu a lásku k zaniklé vlasti, rozdělené mezi Rakousko, Rusko a Prusko (později Německo).

Když v roce 1882 zemřeli, Marie potřebovala něčemu se vyučit, aby se uživila. Odjela proto do metropole poslední z jmenovaných mocností – do Berlína, kde se učila šít a vyšívát. Po návratu nějaký čas pracovala jako švadlena v dílně své starší sestry Vandy v Poznani.

Nejpozději v té době v Marii dozrávalo přesvědčení, že je povolána ke službě druhým – a to ne jakékoliv. *„Nade vše toužím udělat, co budu moci, abych se přičinila o spásu duší,“* prohlásila v listopadu 1892 po svém setkání s poznaňskou prostitutkou Frankou, která toužila opustit chodník a potřebovala někoho, kdo jí v tom bude nápomocen. Toho „někoho“ našla ona žena v Marii Karłowské, která se s ní začala scházet, rozmlouvat s ní, dávat jí lekce katechismu, ba podporovala ji i finančně.

Pro Marii se lidé z okraje společnosti a rozbitých rodin stali vedle nemocných a chudých cílovou skupinou jejího milosrdenství rozdávaného ve velkém. Rozhodla se jim obětovat svůj život. O manželství nepřemýšlela a několik nabídek k sňatku odmítla již dříve – v sedmácti letech totiž složila do rukou svého zpovědníka doživotní slib čistoty.

Příklad obrácené Franky, které tolik pomohla Marie Karłowska, oslovil i jiné nešťastnice provozující „nejstarší řemeslo na světě“. Přicházely za ní a nacházely u ní přijetí a nefalšovanou srdečnost, která jim hodně pomohla ve snaze napravit se. *„Ta ubohá děvčata potřebují srdce,“* povzdychla si jednou a díky tomu, že jim tuto potřebu beze zbytku naplňovala, dokázala dělat hotové dívky. Počet podobně obrácených rostl mj. i proto, že Marie ne-

vyčkávala jen pasivně jejich příchodu, ale osobně vycházela do ulic, aby podobné zdánlivě ztracené existence vyhledávala a z šikmé plochy je odváděla. Některé si říct daly, jiné nikoliv...

Snažila se umisťovat je v domech vedených alžbětinkami, avšak často se jednalo o hodně těžké případy, na jejich resocializaci sestry jednoduše neměly síly. Ženy se pak vracely zpět k „osvědčenému“ způsobu výdělků. Marie byla bezradná, nevěděla, kam tyto ženy umístit, aby se o ně mohla starat sama.

To se již o ní v Poznani hovořilo stále více a našlo se několik žen a dívek, které chtěly Marii v tomto Bohu libém počínání pomáhat. Usadila se v domku jedné z nich – na domovské adrese své přítelkyně Klementyny Jaworské. Krylo se to s Frančinou smrtí v nemocnici, jež v posledních hodinách svého života prosila Marii, aby se stala matkou takových, jako byla ona. Marie to pochopila jako znamení z nebe. *„Vaše před i za hrobem matka,“* říkala padlým ženám později, čímž vyplňovala poslední Frančino přání, ovšem své postavení by vnímala stejně i bez něho.

Marie pak po čase založila Institut Dobrého Pastýře. Napsat, že začínala vyloženě od nuly, by nebylo přesné. Spoléhala totiž s neotřesitelnou důvěrou na Boží Prozřetelnost, že se Bůh o institut postará, bude-li jeho svatá vůle, aby vůbec nějaký existoval. Nedbala přitom na četná nebezpečí. Jednou ji pronásledovali pašáci prostitutek, které se snažila obrátit. Utíkajíc před svými stíhateli, na ně v jednu chvíli hodila medailku svatého Benedikta a díky tomu vyvázla živá a zdravá.

Zanedlouho poslala Boží Prozřetelnost Marii do cesty velmi zámožnou hraběnkou Andělu Potulickou, které se počínání Marie a jejich družek zalíbilo a která si řekla, že činnost takovéhoho společenství, jehož motto zní: *„Hledat a zachraňovat to, co se ztratilo“*, je nezbytná. Stala se mecenáškou mladého institutu, jenž se tak mohl roku 1894 přetvořit v Kongregaci

Blahoslavená Marie Karłowska

sester Dobrého Pastýře Božské Prozřetelnosti. Marie tehdy přijala první spolu-sestru – Kazimíru Jaworskou, dceru své přítelkyně Klementyny. Sestry postavily na pozemku darovaném hraběnkou Potulickou první dům – s kapacitou sedmdesát osob, neboť v tom původním se tísnilo dvacet žen a hygienická komise hodně nahlas hovořila o jeho uzavření.

Arcibiskup Florian Stablewski Marii poradil dát nově řeholní rodině pravidla, což oslovená vnímala jako výraz Boží vůle, tudíž je sama sepsala. Kladla přitom velký důraz na období formace sester, v němž viděla *„pilíř a budoucnost“* kongregace. *„Noviciát je školou všech ctností, sebezáporu, duchovní zkušenosti,“* říkala.

Nešlo to ovšem tak snadno, pod německým zábořem nemohly sestry otevřeně deklarovat, že povstala nová kongregace s výrazně polským základem. Jejich působení mělo svým způsobem podobu raných dob křesťanství a katakomb, sestry chodily v civilu a navenek mohly o sobě hovořit jen jako o *„služebnicích a pastýřkách hledajících ztracené Boží ovečky“*.

Sotva však arcibiskup schválil statuta, ušila si Marie hábit a v něm přišla k tehdejšímu prezidentu německé policie Nathusiovi. V jeho kanceláři ho informovala o tom, že v tomto hábitu vidí více možností, jak působit na své svěřenkyně z ulice, a že ho proto hodlá nosit. V německých poměrech se jednalo o něco naprosto nevídaného, o nepředstavitelný způsob úřední „žádosti“. Na poli-

Znak a heslo papeže Lva XIV.

cejního prezidenta přímostí a rázností řeholnice tak zapůsobila, že jí dal povolení. „Dobře, *Fräulein von Karłowska, pusbobte tak, nemám nic proti tomu*,“ řekl jí. Marie se poté odebrala k arcibiskupovi Stablewskému, povyprávěla mu čerstvou příhodu a hned nato ho poprosila o požehnání pro kongregaci. Mariina odva ha arcibiskupa pobavila, dal jí požehnání a ústní schválení kongregace. Když později světil jejich nový, dosti skrovný dům v části Poznaně zvané Winiary, podotkl: „Člověk tu musí mít velkou víru, aby nepochyboval.“ Roku 1909 dal kongregaci už oficiální písemné církevní schválení biskup Edward Likowski.

V roce 1902 složila matka Marie a sedm jejích družek první sliby – zatím neoficiálně, ježto kongregace ještě neměla církevní schválení – do rukou P. Juliana Echausta, dva roky poté sliby věčné do rukou P. Kazimierze Szoldrského.

Skládaly krom běžných slibů čistoty, poslušnosti a chudoby i slib trvalé pomoci lidem z okraje společnosti. Působily mj. na nemocničních odděleních pro ženy postižené venerickými nemocemi. Krom toho založila Marie devět domů pomoci. „*Není na světě nic, co by se vyrovnalo kráse lidské duše, proto je nutné vystavět dům třeba jen na jedinou noc, aby se v něm mohla být jen jediná duše uchránit před smrtelným hříchem*,“ řekla. Fungovaly při nich dílny, menší hospodářství, ba dokonce i továrnička na pečení piškotů, kde si obrácené poznaňské „Marie Magdaleny“ vydělávaly na živobytí počestně a zároveň se nechaly formovat katolickým prostředím.

„*Dostávat se skrze léčení těl k duším a získávat je pro Boha*,“ znělo jedno z Mariiných mott, která v praxi uváděla do života. Do života vyplněného pomocí druhým a modlitbou, bez které neučinila jediné závažnější rozhodnutí. „*Máme ohlašovat Ježíšovo Srdce, tzn. také z něho, v něm a pro ně žít, abychom se mu stávaly podobnými a aby byl v našem životě on viditelnější než my samotné*,“ opakovala Marie od Ukřižovaného Ježíše, jak znělo její řeholní jméno. „*Mnohem snazší je dávat než prosit, ale kdyby bylo třeba, jsem připravena klidně i celý život chodit a žebrať pro ně*,“ ujišťovala své duchovní dcery.

Když 24. března 1935 umírala v domě kongregace v Pniewite v Pomoří, kte-

Dne 10. května 2025 byly zveřejněny znak a heslo papeže Lva XIV., stejně jako oficiální portrét nově zvoleného papeže.

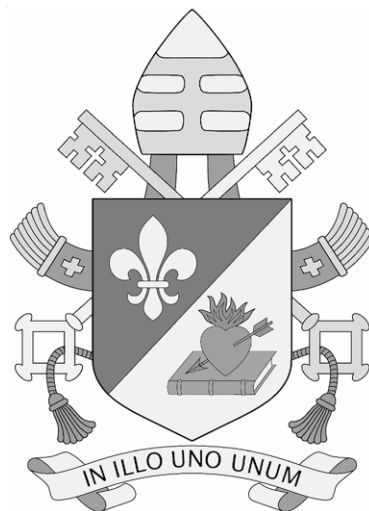
Papežský erb, „spojený s Petrovými klíči“, svázanými červenou tkanicí, je rozdělen na dvě části, jednu s modrým pozadím, „barvou připomínající výšiny nebes a charakteristickou pro Marii, a to s klasickým symbolem odkazujícím na Pannu Marii, lilii (*flos florum*)“, druhou „v odstínu slonoviny“, barvě, kterou „lze interpretovat jako symbol svatosti a čistoty“, kde „vyniká znak augustiniánského řádu“, srdce probodnuté šípem, umístěné na knize. Tento obraz symbolicky představuje slova svatého Augustina uvedená ve *Vyznáních*: „*Sagittaveras tu cor meum charitate tua*“ – „*Probodl jsi mé srdce svou láskou*,“ upřesňuje viceprezident Italského heraldického a genealogického institutu don Antonio Pompili.

Srdce zobrazené v papežském erbu je „prvkem“, který je „vždy přítomen v emblému augustiniánů“ od 16. století, „i když v různých variantách, jako je přítomnost knihy symbolizující Boží slovo, které může proměnit srdce každého člověka, jako tomu bylo u Augustina“. Viceprezident Italského heraldického a genealogického institutu dále vysvětluje, že „knihy také odkazují na osvícená díla, která sv. Augustin, učitel milosti, daroval církvi a lidstvu“.

V podstatě Lev XIV. potvrdil předchozí erb, který si vybral pro svou biskupskou konsekraci, stejně jako heslo „*In Illo uno unum*“. Jedná se o slova, kte-

rá svatý Augustin pronesl v kázání (*Výklad žalmu 127,3*), aby vysvětlil, že „ačkoli je nás křesťanů mnoho, v jediném Kristu jsme jedno“.

V rozhovoru pro vatikánská média v červenci 2023 sám Robert Francis Prevost vysvětlil: „Jak vyplývá z mého biskupského hesla, jednota a společenství

jsou součástí charismatu řádu svatého Augustina a také mého způsobu jednání a myšlení. Myslím si, že je velmi důležité podporovat společenství v církvi, a dobře víme, že společenství, účast a poslání jsou tři klíčová slova synody. Jako pro augustiniána je pro mě tedy podpora jednoty a společenství zásadní. Svatý Augustin hodně hovoří o jednotě v církvi a o nutnosti ji žít.“

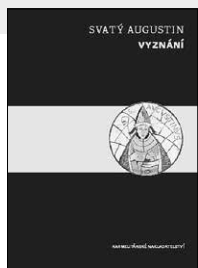
Podle <https://www.vaticannews.va/cs.html> a www.cirkev.cz

rý založila, hlesla směrem k okolostojícím spolusestrám: „*To za kongregaci, za duše, aby se obrátily a prožřely*.“ Pohřbena byla v generálním domě kongregace v městěčku Jabłonowo Pomorskie o čtyři dny později za přítomnosti dvou biskupů.

„*Byla hvězdou na nebi polského milosrdenství, byla jednou z těch, kteří bývají zapalováni rukou Všemohoucího kvůli tomu, aby lidé nevěřili, že temnota trvá navěky, a aby měli odvalu žít až do rána*,“ napsal po jejím skonu *Kurier Warszawski*. To *Gość Niedzielny* o zesnulé referoval takto: „*K věčnému spánku bylo v kryptě jabłonowského zámku uloženo srdce, které za miliony milovalo a za miliony trpělo. A přece zůstane s živými na věčné časy*

velký duch matky Marie Karłowské, o níž můžeme bez ostýchání říct, že byla »jako sloup ohně«.“

Když v červnu roku 1997 navštívil Jan Pavel II. Polsko, 6. dne toho měsíce prohlásil v Zakopaném Marii Karłowskou za blahoslavenou. U příležitosti 25. výročí Mariiny beatifikace byla otevřena *Stezka bl. Marie Karłowské (Szlak Bł. Marii Karłowskiej)*, jejímž cílem je šířit kult této polské samaritánky a jež vede místy spatými s jejím životem. Začíná ve Smogulci, kde byla pokřtěna jako Maria Leonarda Rozalia, pokračuje přes mateřinec v Poznani na ulici Piątkowska, dům sester v Pniewite a ústí v kostele jí zasvěceném v Jabłonowě.

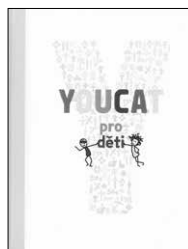
AUTOBIOGRAFIE

VYZNÁNÍ

Svatý Augustin
Z latinského originálu přeložili Ondřej Koupil, Marie Kyralová a Pavel Mareš
 Úvod a poznámky David Vopřada
 Odpovědný redaktor Pavel Mareš

Duchovní autobiografie svatého Augustina s nevidanou autentičností svědčí nejen o lidské křehkosti, ale i o palčivém hledání a nacházení toho nejpodstatnějšího v životě člověka. Dosud poslední, opakovaně vydávaný český překlad *Vyznání* pocházel z roku 1926 a jazykově už notně zastaral. Tento nový překlad díla je doplněn o odborný úvod, vysvětlivky a rejstříky.

Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
 Třetí vydání • Váz., přebal, 148x198 mm, 444 stran, 599 Kč

YOU CAT PRO DĚTI

Předmluva papež František

Katolický katechismus pro děti a rodiče se věnuje obsahu katolické víry, jak jej předkládá *Katechismus katolické církve*, a to jazykem srozumitelným dětem. Není však jeho vyčerpávajícím výkladem. Text je složen z otázek a odpovědí, které vycházejí vstříc dětskému chápání, a přitom prezentuje společnou víru ve znění autorizovaném církví. Ve spodní části každé stránky najdou informace rodiče a vychovatelé.

Karmelitánské nakladatelství ve společnosti KatMedia, s. r. o.
 Váz., 175x230 mm, křídový papír, 240 stran, 599 Kč

PRO DĚTI

POPRVÉ U JEŽÍŠOVA STOLU

• **POKRAČOVÁNÍ VELKÉ CESTY**
Text Sophie de Mullenheim
Ilustrace Émilie Vanvolsem
 Přeložila Kristýna Krásová
 Odborná konzultace Centrum pro katechezi Olomouc

Dárková knížka k prvnímu svatému přijímání. Stručně a přehledně shrnuje mešní liturgii a svátost smíření. Je doplněna malými katechezemi a svědectvími ze života svatých (Tarsicius, Terezie z Lisieux...). Dále obsahuje základní modlitby a další modlitební a biblické texty. V knížce je prostor pro vlepění fotografie, dopísání jmen kmotrů a dalších údajů.

Paulinky • Druhé vydání, první dotisk
 Váz., 145x145 mm, křídový papír, 64 stran, 165 Kč

NA VÝSLUNÍ BOŽÍM • POVÍDKY K PRVNÍMU SVATÉMU PŘIJÍMÁNÍ

Wilhelm Hünermann • Přeložil P. Alois Hanzelka
Ilustrovala Marie Hordějčuková • Redakční práce Marie Kaplanová, sestry Kongregace Nejsvětější svátosti, Marcela Macháčková

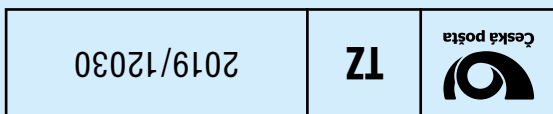
Šestnáct příběhů určených pro děti je vyprávěno velice poutavou beletristickou formou. Námětem jsou příběhy z Písma svatého, životy světců i příběhy z běžného života dětí, přičemž všechny příběhy spojuje téma prvního svatého přijímání a seznamují se základními pravdami víry. Velice čtivá kniha je vhodná především pro děti mladšího školního věku a jejich rodiny. Původně byla vydána v roce 1940, takže „příběhy ze současnosti“ jsou z této doby. Přesto jsou stále živé.

Martin Leschinger – FLĚTNA
 Druhé vydání v nakladatelství Flětna
 Váz., 145x205 mm, 176 stran, 275 Kč

Objednávky knih – tel. 733 741 841, 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
 Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz

Nabídku knih a devocionálií najdete na našich webových stránkách www.maticecm.cz.

779 00 Olomouc
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.